

Sygn. akt II C 755/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: staż. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo;

2. umarza postępowanie co do kwoty 15,41 zł (piętnaście złotych czterdzieści jeden groszy);

3. zasądza od Ł. M. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: II C 755/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 października 2014 roku Ł. M. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 405,17 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty. Ponadto powód zażądał zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania i nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Powód wskazał, że pozwany odmówił pokrycia całości kosztów naprawy uszkodzonego samochodu marki K. (...). Powód wyjaśnił, że do powstania szkody doszło w wyniku wjechania w ubytek w nawierzchni drogi. Ponadto wskazał, że w zgłoszeniu szkody podał, iż bezpośrednio przed zdarzeniem poruszał się z prędkością 55 km/h, co ubezpieczyciel uznał za 30% przyczynienie się do powstania szkody.

(pozew k.3-4)

W piśmie z dnia 25 listopada 2014 roku powód zmodyfikował powództwo wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kwoty 389,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty. Powód wyjaśnił, że na powyższą kwotę składa się suma 38,21 zł – stanowiąca 30 % wartości opony oraz kwota 351,55 zł – stanowiąca 30% wartości naprawy auta w salonie firmy (...). Powód wniósł także o zwrot kosztów sądowych.

(pismo powoda k.37 i k.41)

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Pozwany zakwestionował roszczenie powoda co do wysokości, wskazał, że na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz poszkodowanego odszkodowanie w wysokości 909,45 zł. Pozwany wskazał, że kwestią mającą zasadniczy wpływ na zakres określenia odpowiedzialności pozwanego był ustalony stopień przyczynienia się poszkodowanego - na poziomie 30 %. W ocenie pozwanego zachowanie poszkodowanego, polegające na niedostosowaniu prędkości do warunków jazdy, pozostawało w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą. Ponadto pozwany wskazał, że powód w żaden sposób nie wykazał wysokości dochodzonych kwot.

(odpowiedź na pozew k. 46-47v, pełnomocnictwo k. 48)

Na rozprawie w dniu 23 października 2015 roku powód popierał powództwo w zakresie kwoty 389,76 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty. Wskazał, że jego pismo modyfikujące żądanie pozwu z dnia 25 listopada 2014 roku oznacza, że ponad kwotę 389,76 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty cofa pozew ze zrzeczeniem się roszczenia.

(stanowisko powoda – protokół rozprawy k.74)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 lipca 2014 roku w Ł., Ł. M. prowadząc pojazd marki K. (...) numerze rejestracyjnym (...), wjechał w wyrwę jezdni ulicy (...) w Ł.. W wyniku zdarzenia przedmiotowy pojazd został uszkodzony. W zgłoszeniu szkody skierowanym do Gminy Ł. Zarządu Dróg i (...), Ł. M. podał, że w chwili zdarzenia poruszał się z prędkością 55 km/h.

(okoliczność bezsporna, zawiadomienie o szkodzie w pojeździe k.54)

Samochód osobowy marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowił w dniu 31 lipca 2014 roku własność Z. M..

Ł. M. nie zawierał ze Z. M. żadnych umów dotyczących odszkodowania za naprawę tego pojazdu.

(okoliczność bezsporna kserokopia dowodu rejestracyjnego pojazdu k. 64-65)

Zarządca drogi posiadał ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, potwierdzone polisą o nr (...).

(okoliczność bezsporna, operat szkody komunikacyjnej k.56, k.58, k.60)

W dniu 22 sierpnia 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wystawiła Z. M. fakturę na kwotę 50,40 zł za sprawdzenie zawieszenia pojazdu o numerze rejestracyjnym (...).

(dowód: faktura VAT k.18)

W dniu 24 sierpnia 2014 roku sporządzono na potrzeby prowadzonego postępowania likwidacyjnego kosztorys naprawy samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wskazujący łączny koszt naprawy na kwotę 454,33 zł brutto.

(dowód: kosztorys nr (...) k.15-16)

W dniu 23 września 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wystawiła Z. M. fakturę na kwotę 1.171,84 zł. Faktura obejmowała naprawę samochodu marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W dokumencie wskazano, że nabywca wpłaca 30% wartości naprawy w kwocie 351,55 zł brutto.

(dowód: faktura nr (...) k.17)

Z. M. zobowiązany był do zapłaty na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwot 300 zł oraz 51,55 zł – stanowiących 30 % wartości naprawy szkody o nr FV/BL/802/14/H.

(dowód: pokwitowania k. 30-31)

W piśmie z dnia 28 sierpnia 2014 roku skierowanym do (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W., Ł. M. zażądał zwrotu kosztów sprawdzenia zawieszenia – w wysokości 50,40 zł oraz wypłaty ceny opony „yokohama”, zawartej w kosztorysie- 37,50 zł + 23 % VAT.

(dowód: pismo powoda k.19)

W toku postępowania likwidacyjnego strony prowadziły korespondencję mailową. W wiadomościach z dnia 16 i 18 września 2014 roku pozwany poinformował powoda, że bezsporna część odszkodowania została wypłacona w dniu 9 września 2014 roku, zgodnie z dyspozycją z dnia 2 września 2014 roku na rzecz firmy (...) z siedzibą w Ł..

(dowód: wydruki wiadomości e-mail k. 5-14)

Decyzją z dnia 9 września 2014 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wypłaciła na rzecz poszkodowanego Z. M. odszkodowanie w wysokości 318,03 zł. Od sumy udokumentowanej szkody w wysokości 454,33 zł pozwany odjął kwotę 136,30 zł z tytułu udziału własnego poszkodowanego w powstaniu szkody. W uzasadnieniu wskazano, że kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu. W odszkodowaniu uwzględniono przyczynienie się poszkodowanego, zgodnie z art. 362 k.c. w wysokości 30 %. Wskazano, że poszkodowany jechał z prędkością około 55 km/h to jest większą niż dopuszczalna na wskazanym odcinku drogi. Przy dostosowaniu prędkości jazdy do panujących warunków i stanu drogi poszkodowany mógł ominąć widoczne z dużej odległości nierówności, zagłębienia w pasie drogi i zminimalizować zakres szkody.

(dowód: decyzja k.23)

W dniu 23 września 2014 roku powód zapłacił za przejazd taksówką kwotę 30,84 zł.

(dowód: paragon fiskalny k. 29)

W piśmie z dnia 23 września 2014 roku powód zażądał od pozwanego zwrotu kwoty 30,84 zł, stanowiącej koszt dojazdu taksówką do miejsca odbioru naprawionego pojazdu.

(dowód: pismo powoda k.29)

Decyzją z dnia 25 września 2014 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. przyznała na rzecz Z. M. dalsze odszkodowanie w wysokości 89,16 zł. Kwota ta uwzględniała potrącenie z tytułu przyczynienia się poszkodowanego w wysokości 38,21 zł.

(dowód: kserokopia decyzji k.57)

Decyzją z dnia 25 września 2014 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wypłaciła na rzecz Z. M. kwotę 502,26 zł odszkodowania.

(dowód: kserokopia decyzji k. 59)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów oraz ich kserokopii (w oparciu o przepis art.308 k.p.c.).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej następuje w wyniku powstania odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim.

Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny. A zatem, tylko wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza, co do zasady, zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 roku, III CZP 99/04, OSNC 2005 rok, numer 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 roku, II CKN 353/99, nie publ.).

Odpowiedzialność zarządcy drogi oparta jest na zasadzie winy. Stosownie do przepisu art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. W świetle obowiązujących przepisów generalnym zadaniem zarządcy drogi, którego niedochowanie uzasadnia jego odpowiedzialność wobec osób trzecich jest utrzymanie drogi w należyтым stanie. Jak wynika z treści przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku, numer 71, poz. 838 z późn. zm.) do podstawowych obowiązków ciążących na zarządcach dróg należy szeroko rozumiany obowiązek wykonywania ogółu prac remontowych i zabezpieczających przywracających pierwotny stan nawierzchni oraz bieżących robót konserwacyjnych, porządkowych i innych, których celem jest poprawa i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu. W celu realizacji tego zadania zarządca powinien utrzymywać podlegające mu drogi w stanie wykluczającym narażenie użytkowników na wypadek pozostający w adekwatnym (wyłącznym i bezpośrednim) związku przyczynowym z ich wykorzystaniem.

W przedmiotowej sprawie, powództwo podlegało oddaleniu z powodu braku legitymacji czynnej powoda Ł. M..

Legitymacja procesowa czynna oznacza możliwość występowania w konkretnym procesie w charakterze powoda. W judykaturze podkreśla się, iż legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód powinien być uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten winien być zobowiązany wobec niego do określonego zachowania się. Dotyczy zatem możliwości określenia, czy w procesie występują w charakterze strony te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu. W każdym procesie cywilnym obowiązkiem Sądu jest rozstrzygnięcie, czy strony procesowe są jednocześnie stronami spornego stosunku prawnego, a stwierdzenie braku tej zgodności prowadzi do stwierdzenia braku legitymacji procesowej po stronie powoda lub pozwanego, czego skutkiem jest oddalenie powództwa. Legitymacją procesową jest zatem szczególne uprawnienie konkretnego podmiotu, oceniane z punktu widzenia prawa materialnego, które może wypływać z posiadania prawa podmiotowego bądź z przepisu ustawy.

Należy zgodzić się z prezentowanym w literaturze poglądem, że użyty w art. 415 k.c. zwrot „drugiemu” odnoszący się do osoby poszkodowanego w wyniku deliktu, ogranicza odpowiedzialność sprawcy szkody i w wyniku takiego brzmienia przepisu ponosi on odpowiedzialność tylko wobec tych podmiotów, przeciwko którym było skierowane działanie sprawcy, z wyjątkiem tych przypadków, w których przepisy szczególne przewidują inną zasadę np. art. 446 § 2 i § 3 k.c. Podobny pogląd prezentował Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 28 grudnia 1972 roku (I CR 615/72, OSPiKA 1974, Nr 1, poz. 7) i 13 października 1987 roku (IV CR 266/87, OSNC 1989 Nr 9, poz. 142).

Właścicielem samochodu osobowego marki K. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w chwili zdarzenia wyrządzającego szkodę był Z. M., a nie powód Ł. M.. Jak wynika z oświadczenia powoda nie zawierał on ze Z. M. żadnych umów dotyczących odszkodowania za naprawę spornego pojazdu. Z. M. nie dokonał przelewu roszczeń wynikających ze szkody powstałej w dniu 31 lipca 2014 roku na rzecz powoda. Natomiast, na skutek zdarzenia z dnia 31 lipca 2014 roku wystąpiła szkoda w mieniu Z. M., a nie powoda. Skoro ubezpieczony w wyniku swego zachowania wyrządził szkodę Z. M., to jedynie on był legitymowany czynnie do dochodzenia od pozwanego odszkodowania z tytułu naprawy pojazdu. Bez znaczenia dla legitymacji czynnej powoda pozostaje przy tym okoliczność, iż w toku postępowania likwidacyjnego Ł. M. występował jako pełnomocnik ojca Z. M.. Albowiem, w niniejszej sprawie, Ł. M. wytoczył powództwo w imieniu własnym, żądając zasądzenia kwoty objętej pozwem na swoją rzecz, a nie rzecz ojca Z. M..

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art.203 § 4 k.p.c.).

Powód cofnął pozew co do kwoty 15,41 zł ze zrzeczeniem się roszczenia. Zgoda pozwanego na cofnięcie powództwa nie była zatem wymagana. W ocenie Sądu, brak było podstaw do przyjęcia, że cofnięcie powództwa narusza dyspozycję art. 203 § 4 k.p.c. Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 355 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 i 4 k.p.c., w pkt 2 wyroku Sąd umorzył postępowanie w zakresie kwoty 15,41 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód przegrał sprawę w całości. W zakresie kwoty 389,76 zł Sąd oddalił powództwo z powodu braku legitymacji procesowej czynnej. Natomiast, cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 15,41 zł nastąpiło nie na skutek zaspokojenia roszczenia przez pozwanego, lecz zmiany stanowiska przez powoda. W rezultacie, powód zobowiązany był do zwrotu na rzecz pozwanego poniesionych przez niego kosztów procesu. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w wysokości 60 z (ustalone na podstawie § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. Nr 163, poz. 1349).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

9.11.2015 r.